

(א) [צ"ק 66:] (ט) עס נה, (א) [לקמן סה: צ"ק מת.], (ד) [תולין עט: א.] (ס) צ"ק קי: ע"ש (ע"ל כ, ט) [ע"ל כב: ע"ש וסס א"ת' ר"ט ב"ש יהודקן], (ו) [ע"י חוס' סנהדרין י. ד"ה ו"ר"ש כ"ו:] (ח) [ע"ל י"ח: חותין ע"ל:] (ט) [דברים כב, ע"ל:] (י) [צ"ק סח:] (י) אולי צ"ל להכריז, (י) [נדב"ה צ"ק 67:]

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמור וכן תעשה לשמלחו וכן תעשה לכל אבדת אהיך אשר האבד ממנו ומצאתה לא תובל לתעלה: דברים כג 2 לא תראה את שור אהיך או את שוין נדחים והתעלמת מהם והשב תשיבם לאהיך: דברים כב א

הגהות הב"ח

(א) גמ' לכדריבנא דאמר רבינא ומלאה: (ב) שם אלא פירוטה שהחולה ומורה והוקרה אלא בנייהו כלי' ומתכ שהוקרה נמקט: (ג) ה"ס ד"ה גלות וכו' אם אינו הורה לפול:

גליון הש"ס

גמ' משמעות דורשין א"ב. שנועט דף י"ע ע"א:

מוסף רש"י

ושה דאבדה. כיון דכמי לכל אבדת אחיך, למה לי דכתב רחמנא חמור וכו' ושה ושמלה, ובפרק אלו מילוא דרשין לטבחי צד משה (ב"ק ד.). ומצאתה דאחאי לדידה משמע. ואפילו הכי אחיך ולא עביד ולא תימא כי מיטע רחמנא עובד טבכיס היכא דלא אחאי לדידה, דירשלא לא מיידי למטרע עליה ולא הוהיה, אכל אתא לדידה מיידי להחזיקה, דלכידמו אסוריה (יע"ל ב.). שטטפה נהר שהיא מותרת. הואיל ומיילאש הגעלים (ב"ק טו.). אשר תאבד ממנו. ממנו קרא יתירא הוא לאשמועינן שאינו אבד אלא הימנו (יע"ל כב.).

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

בלוקה מן הסגר. שאף הוא לקח תבואה זו מאנשים הרבה ולא ידע דמאן ניהו וכיון דלית זהו סימן נתיאשו הבעלים: דשן. וכי הוא עזמנו דש את התבואה הזאת הלא פועלים הרבה דשו אותה: איסימיה. אסיר צרייתא זו ומגרסתי: אמר ליה לא. תמסי.

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

"בלוקה מן התגר אבל בלוקה מבעל הבית הייב להחזיר וכן תני תנא קמיה דרב נחמן ל"ש אלא בלוקה מן התגר אבל בלוקה מבעל הבית הייב להחזיר א"ל רב נחמן וכי בעל הבית בעצמו דשן א"ל (א) איסימיה א"ל לא תתרגם מתני' זכונן שדשן ע"י עבדו ושפחתו הכנענים: בתנאי' אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין אף יכל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעים הייב להכריז: גמ' מאי בכלל כל אלו אמר רבא בכלל יכל אבדת אחיך אמר רבא למה לי דכתב רחמנא שור חמור שה ושמלה צריכי דאי כתב רחמנא שמלה הוה אמינא ה"מ בעדים דגופה וסימנין דגופה אבל חמור בעדים דאוכף וסימנין דאוכף אימא לא מוהריגין ליה כתב רחמנא חמור ה"דאפילו חמור בסימנין האוכף שור ושה דכתב רחמנא ל"ל שור דאפילו לגיזת זנבו ושה לגיזותיו ולכתוב רחמנא שור דאפילו לגיזת זנבו וב"ש שה לגיזותיו אלא (ב) אמר רבא חמור דבור לרבי יהודה ושה דאבדה לדרביי הכל קשיא ואימא לגללים הוא דאתא אפקורי מפקד להו ודילמא לסימנין הוא דאתא דאיבעיא לן סימנין דאורייתא או דרבנן כתב רחמנא שה דאפילו בסימנין מוהריגין (ג) וסימנין דאורייתא אמרי מדקתני להו תנא לסימנין גבי שמלה דקתני מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין הייב להכריז אף כל דבר שיש בו סימנין ויש לו תובעין הייב להכריז ש"מ דשה לאו לסימנין הוא דאתא: תנו רבנן יאשר תאבד פרט לאבדה שאין בה שוה פרוטה רבי יהודה אומר ומצאתה פרט לאבדה שאין בה שוה פרוטה מאי בנייהו אמר אביי משמעות דורשין איכא בנייהו מר נפקא ליה מאשר תאבד ומר נפקא ליה מומצאתה ולמאן דנפקא ליה מאשר תאבד האי ומצאתה מאי עביד ליה ההוא מיבעי ליה (ד) לכדריבנא (ד) דאמר רבנאי ומצאתה דאחאי לדידה משמע ולמאן דנפקא ליה מאשר תאבד מאי עביד ליה מבעי ליה לאהדורי

כו. בלוקה מן התגר. פרש"י שלקח מאנשים הרבה ועירב פירות יחד ואינו יודע של מי הן ובאין זו סימן מיידי וא"ת אמאי לא מוקי בלוקה שהוה תגר וי"ל דלא פסיקא ליה דלא מלא קודם ששהא כדי לערבו בפירות אחרים חייב להחזיר אצל בלוקה מן התגר כבר עירב התגר ועי"ל בלא טעם דמערב עם שאר הפירות לא שנו אלא בלוקה מן התגר שאינו יודע אם להחזיר או לתגר או לבעה"צ אפי' לסימנין (א) הוה לפול בתבואה כ"א בשעת דישה ואין להסתפק בתגר מ"מ אינו יודע מאיזה בעל הבית קנה התגר ולמה הפי' הו"מ למימר בלוקה שהוה תגר ומתיילאש בעל הבית שסגר סכנר מכר התגר ואין הקונה יודע למי יחזיר אלא כמו כן משום דלא פסיקא ליה דלא התגר מלאה קודם ששהא כדי למכור לאחר לא נתיילאש בעה"צ וחייב להחזיר: מה שמלה מיוחדת שיש בה סימנין ויש לה תובעין. במרובה

(צ"ק 77 סו. וסס ד"ה מולא) אמרינן בגיבזה ילפינן יאוש מאבדה וא"ת ואבדה גופה מנלן וי"ל דמהכא נפקא לן דמה שמלה מיוחדת שיש בה סימן ואין הבעלים מתיילאשין אלא מוצעין שיחזירוה להם בסימנין אפי' אי סימנין לאו דאורייתא ואין מחזירין אלא בעדים מ"מ ילפינן משמלה דדווקא דבר שיש בו סימן חייב (י) להחזיר דע"י שיש בו סימן ימלא עדים שיאמר להם מכירים אתם שמלה שלי שהיו בה סימנין ק"ו וכן וגם המולא לא יוציא השמלה להראותה לכל אדם אלא למי שיתן זה סימנים אע"פ שאינו מחזירה לו צדק מ"מ דומה שהיו שלו ומראה אותה לעדים אצל דברים שאין צדק סימן היו שלו לפי שהבעלים נתיילאשו והא דקאמר בגמרא סימנין כדי נסבה אע"ג דלרין דלרין הסימנין דע"י זה יש לה תובעין מ"מ כדי נסבה דאפילו אי לא תני אלא שיש לה תובעין מ"מ ידעין דע"י סימנין יש לה תובעין ואין הבעלים מתיילאשין כדפרישית ומיהו צירושלמי יליף מניין לירוש מן התורה אמר רבי יוחנן אשר תאבד ממנו מי שאבדה ממנו ומנחה אלא כל אדם יראה זו כו': בעדי אובך. פי' אי סימנין לאו דאורייתא: לגיזת זנבו. וא"ת אם יש בה שוה פרוטה פשיטא ואם אין בה שוה פרוטה הא מנעמינן לקמן מהשנה וי"ל דלכדריבן שחייב לגיזת זנבו אע"פ שאין בה שוה פרוטה צע"פ

(צ"ק 77 סו. וסס ד"ה מולא) אמרינן בגיבזה ילפינן יאוש מאבדה וא"ת ואבדה גופה מנלן וי"ל דמהכא נפקא לן דמה שמלה מיוחדת שיש בה סימן ואין הבעלים מתיילאשין אלא מוצעין שיחזירוה להם בסימנין אפי' אי סימנין לאו דאורייתא ואין מחזירין אלא בעדים מ"מ ילפינן משמלה דדווקא דבר שיש בו סימן חייב (י) להחזיר דע"י שיש בו סימן ימלא עדים שיאמר להם מכירים אתם שמלה שלי שהיו בה סימנין ק"ו וכן וגם המולא לא יוציא השמלה להראותה לכל אדם אלא למי שיתן זה סימנים אע"פ שאינו מחזירה לו צדק מ"מ דומה שהיו שלו ומראה אותה לעדים אצל דברים שאין צדק סימן היו שלו לפי שהבעלים נתיילאשו והא דקאמר בגמרא סימנין כדי נסבה אע"ג דלרין דלרין הסימנין דע"י זה יש לה תובעין מ"מ כדי נסבה דאפילו אי לא תני אלא שיש לה תובעין מ"מ ידעין דע"י סימנין יש לה תובעין ואין הבעלים מתיילאשין כדפרישית ומיהו צירושלמי יליף מניין לירוש מן התורה אמר רבי יוחנן אשר תאבד ממנו מי שאבדה ממנו ומנחה אלא כל אדם יראה זו כו': בעדי אובך. פי' אי סימנין לאו דאורייתא: לגיזת זנבו. וא"ת אם יש בה שוה פרוטה פשיטא ואם אין בה שוה פרוטה הא מנעמינן לקמן מהשנה וי"ל דלכדריבן שחייב לגיזת זנבו אע"פ שאין בה שוה פרוטה צע"פ פרוטה צע"פ

חמור דבור לרבי יהודה. הא דלא קאמר גם לז"ה קשה דלא חשיב אלא צהמות: ושה דאבדה לדרביי הכ"ל קשיא. מקשינן וימלא מלתא דלתיא צ"ק טרס וכתב דהוה קול ומיך ה"י כהן דקיון לכתב שור לגיזת זנבו הוה גיזת שם בכלל כל אבדות אחיך: פ"ד שאין בו שוה פרוטה. דס"ד דחייב מכלל כל אבדת אחיך: מ"ט

עין משפט גר מצוה

פ"א א ב מ"י פ"י מהל' אבדה הלכה ו סמנ עשין עד תוש"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק פ: פ"ד ג מ"י שם פ"ד הלכה ח: פ"ה ד מ"י שם וסמנ שם תוש"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק ג: וס' רכס פ"ה ה מ"י שם וסמנ שם תוש"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק י: פ"ו ו מ"י שם סמנ שם תוש"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק י: פ"ז ז מ"י שם הלכה ח: פ"ח ה מ"י שם פ"י הלכה י' סמנ שם תוש"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק ז וס' רכס ספ"ק ח: צ י מ"י שם פ"י הל' א סמנ שם תוש"ע ח"מ ס' רכס ספ"ק ח:

רבינו הגנאל

אם מתגר לקח או מבעל הבית שדשים לו פועלים הרי הן שלו ואם מצאן צרויהן או אפי' מפורזין ולקח מבעל הבית שדשים על ידי עבדיו הכנענים וכיוצא בהן נוטל ומכרו: בתנאי' אף השמלה היתה בכלל לאו ולמה יצאת להקיש אליה לומר לך מה שמלה מיוחדת שיש לה סימנין ויש לה תובעין אף כל שיש לה סימנין ויש לה תובעין. אמר רבא [תמרו] דבור לר"י ושה דאבדה לדרביי הכל קשיא. חמור דבור פי' חמור שכתב בבור אליבא דרבנן דאמרי שור ולא אדם חמור ולא כלים שפיר כתיב בקריא ונפל שמה שור או חמור אלא לר' יהודה דמחייב על נזקי כלים בבור חמור מה בא למעט קשיא. שה דאבדה שנאמר כי תראה את שור אחיך או את שוין נדחים וגו' אם השור שיש לימור הוא הניחו שרוב השוורים שנושטים מלאכה בהן אין נמסרין לרועה הווהיה תורה להשיבן שה לא כל שכן שה דכתב רחמנא להי לר' קשיא. פי' פרט לאבדה שאין בה שוה פרוטה וכי אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחאי גנין לאבדה שה שטטפה נהר שמותרת וכי הא דאמר רבנאי ומצאתה דאחאי לדידה משמע הוא ב' הגזול בתרא הלכה אין פורשין מתיבת המוכסין.